

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **R. E.**, narozen X
státní příslušník Indonéské republiky
bytem X, Indonésie

zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, Praha

proti
žalované: **Policie České republiky – Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2176/2, Praha

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 22. 7. 2024, č. j. CPR-22058-3/ČJ-2024-930310-V235,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 15. 3. 2024, č. j. KRPS-314788-33/ČJ-2023-010022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

2. Žalobce se dne 15. 12. 2023 dostavil ke správnímu orgánu I. stupně, aby vyřešil svou pobytovou situaci na území České republiky (dále jen „ČR“), neboť zde pobývá neoprávněně. Bylo zjištěno, že žalobci svědčilo dlouhodobé vízum s dobou platnosti do 2. 5. 2023. Správní orgán I. stupně proto zahájil řízení o správním vyhoštění. Při výsledku se žalobce odmítl k položeným otázkám vyjádřit. Teprve v následném písemném vyjádření uvedl, že na území ČR přicestoval za účelem zaměstnání. Krátce po příjezdu mu však zaměstnavatel zrušil pracovní poměr ve zkušební době, protože si nemohl vyzvednout zaměstnaneckou kartu, ačkoli se již dříve dostavil k sejmutí biometrických údajů. Řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty bylo zastaveno. Ve stávající situaci se tak ocitl v důsledku mezery v zákoně, neboť zákon o pobytu cizinců nepočítá s možností, že by cizinci, kterému byla schválena žádost o vydání zaměstnanecké karty, byl pracovní poměr ukončen ještě před vydáním pobytové karty. V takovém případě je ale v návaznosti na § 169t odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců cizinec v okamžiku příletu do ČR stále jen žadatelem o povolení k dlouhodobému pobytu. Proto ani nemůže požádat o změnu zaměstnavatele podle § 42g odst. 7 téhož zákona. Naopak musí požádat o změnu obsahu žádosti podle § 41 odst. 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), přičemž je ale pod časovým tlakem, jelikož stále plyne neprodloužitelná doba víza, na jehož základě do ČR přicestoval. V takto krátké lhůtě je pro cizince téměř nemožné sehnat jiné zaměstnání. Žalobce se zcela neorientuje v právním řádu ČR, který je pro cizince často matoucí. Z toho důvodu požádal o zohlednění popsané mezery v právní úpravě a překvalifikování řízení na řízení o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.
3. Správní orgán I. stupně si od Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) vyžádal informace a podklady k žalobcově žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Ministerstvo mj. sdělilo, že se žalobce dne 5. 12. 2022 dostavil k pořízení údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu. Současně byl vyzván, aby si dne 19. 12. 2022 průkaz vyzvedl. Ve stanovené lhůtě tak ale neučinil ani nepředestřel důvody, které by mu v tom bránily. Informaci o ukončení žalobcova pracovního poměru ke dni 15. 12. 2022 ministerstvo obdrželo ve sdělení úřadu práce ze dne 25. 12. 2022. Ministerstvo řízení o žalobcově žádosti zastavilo usnesením ze dne 6. 3. 2023, č. j. OAM-60451-19/ZM-2022.
4. Ve vyjádření k podkladům pro rozhodnutí v řízení před správním orgánem I. stupně žalobce v zásadě zopakoval své dřívější vyjádření a dále žádal, aby bylo přihlédnuto k zásahu, který by správní vyhoštění mělo do jeho soukromého a rodinného života. Pokud by mu bylo správní vyhoštění uloženo, nemohl by se po určitou dobu o pobytové oprávnění v ČR znovu ucházet, což by jeho situaci jen zhoršilo.
5. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci správní vyhoštění uloženo a stanovena doba 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států. Správní orgán I. stupně konstatoval, že při splnění zákonných podmínek o správním vyhoštění rozhodnout musí. Žalobce přitom ode 16. 6. 2023 do 15. 12. 2023 pobýval na území ČR neoprávněně, neboť nevycestoval po pravomocném zastavení řízení ve věci žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Žalobce byl informován, že pokud si nepřevzme průkaz o povolení k pobytu, bude řízení o jeho žádosti zastaveno. Měl tedy informaci o tom, že legální pobyt na území

vyžaduje splnění dalších podmínek. O zastavení řízení vědět měl a mohl. K uložení správního vyhoštění není třeba úmyslného porušení právních předpisů. Žalobce zároveň netvrdil žádné skutečnosti, pro které by bylo správní vyhoštění zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Tyto nezjistil ani správní orgán I. stupně.

6. V odvolání žalobce namítl nepřiměřenost dopadů prvostupňového rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života a ekonomických poměrů. Zopakoval a mírně rozvedl již dříve uplatněnou argumentaci. Dodal, že jej stálo značné úsilí a nemálo finančních prostředků, aby mohl na území ČR přicestovat. Jen nutné výdaje za podání žádosti, letenku a zdravotní pojištění dosahovaly desítek tisíc korun, což je pro osobu s nízkou kvalifikací z rozvojové země značná suma.
7. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí zcela ztotožnila se správním orgánem I. stupně. K odvolacím námitkám podotkla, že od 5. 12. 2022 do 3. 2. 2023 měl žalobce dostatek času k řešení pobytu na území ČR. U ministerstva se nijak neomluvil a lhůtu nechal marně uplynout. Přitom právě u něj mohl získat potřebné informace. Žalobce se tak neoprávněného pobytu na území vůbec nemusel dopustit. Pokud věc začal řešit až v březnu 2023, kdy udělil plnou moc právnímu zástupci, ačkoli již od prosince 2022 věděl, že jeho pracovní poměr byl ve zkušební době zrušen, nelze toto jednání omlouvat jazykovou bariérou ani komplikovaností právní úpravy. Ke správnímu orgánu I. stupně se žalobce dostavil až rok poté, kdy se měl dostavit k ministerstvu, aby převzal průkaz o povolení k pobytu. K nepřiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života, případně do ekonomických poměrů, nic konkrétního netvrdil. Vyjadřoval se jen k okolnostem příjezdu do ČR. Lze předpokládat, že zde neexistují žádné rodinné, sociální či ekonomické vazby. Současně je nepochybné, že žalobce přicestoval v dospělém věku a v ČR nepobýval tak dlouho, aby zpřetrhal vazby k zemi původu. Rodný jazyk nezapomněl a je v produktivním věku. Neuvedl, že by mu ve vycestování bránily zdravotní důvody. Správní vyhoštění jistě zasáhne do života žalobce v ekonomické rovině, takový zásah je ale zákonem předvídaný důsledek zjištěného protiprávního jednání. Pro překvalifikování řízení na řízení o povinnosti opustit území nebyly naplněny podmínky.

Obsah podání účastníků

8. V žalobě podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) žalobce namítá nepřiměřenost dopadů správních rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života a rovněž ekonomických poměrů. Podle žalobce je napadené rozhodnutí v rozporu s obecnou zásadou přiměřenosti podle § 2 odst. 3 správního řádu a neodpovídá ani hlediskům v § 174a zákona o pobytu cizinců. Nadto je rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť dostatečně nereaguje na vznesené námitky.
9. Žalobce shodně jako ve správním řízení argumentuje, že jeho neoprávněný pobyt na území ČR vznikl v důsledku mezery v právní úpravě, která nepočítá s možností zrušení pracovního poměru ve zkušební době zaměstnavatelem. V okamžiku, kdy cizinec nastupuje do zaměstnání, ještě není držitelem zaměstnanecké karty. Toto pobytové oprávnění obdrží až převzetím průkazu o povolení k pobytu, k jehož vydání ale potřebuje potvrzení od zaměstnavatele o nástupu do zaměstnání. Pokud zaměstnavatel pracovní poměr zruší, ocitne se cizinec ve značně komplikované situaci, neboť mu pobytové oprávnění nemůže být vydáno. Postup podle § 41 odst. 8 správního řádu je časově náročný. Vstupní vízum přitom platí pouze po dobu 60 dnů.

10. Příklad žalobce je právě takový. Do ČR přicestoval dne 17. 11. 2022, zmíněných 60 dnů tedy mělo skončit dne 15. 1. 2023. Datum převzetí průkazu pobytu bylo i tak stanoveno až na 19. 12. 2022. Jelikož ale zaměstnavatel zrušil pracovní poměr ve zkušební době, nemohl si žalobce průkaz k pobytu převzít. Následně pro něj bylo s ohledem na neznalost místního jazyka a prostředí značně komplikované zjistit, jak má dále postupovat. Proto zmeškal lhůtu, po kterou byl oprávněn pobývat na území ČR na základě vstupního víza, z níž mu navíc v době, kdy se měl dostavit na biometrii, zbývalo jen necelých 30 dnů. Pouze z tohoto důvodu se ocitl na území ČR neoprávněně. Správní orgány se podstatou této argumentace nezabývaly. Žalobce v žalobě zopakoval i tvrzení, že ho stálo nemalé úsilí a finančních prostředků (desítky tisíc korun), aby mohl do ČR přicestovat. Rozhodnutí je proto nepřiměřené. Nadto i kdyby mu byla uložena jen povinnost opustit území, není vůbec jisté, zda se mu vzhledem ke kvótám na počet žádostí podaří o pobytové oprávnění ČR požádat. Správní orgány postupovaly v rozporu s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2023, č. j. 48 A 8/2023-51, dle něhož je třeba věnovat zvláštní pozornost povaze a druhu protiprávního jednání a rovněž ekonomickým poměrům cizince.
11. Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby a plně odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí, které se s uplatněnými námitkami vypořádává.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba byla podána ve lhůtě dle § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žaloba je tedy věcně projednatelná.
13. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž v řízení nevyvstaly žádné mimořádné okolnosti, které by podle ústavního pořádku, mezinárodního práva či práva Evropské unie vyžadovaly výjimečné prolomení citovaného zákonného pravidla a vedly soud k přihlédnutí k pozdějším změnám skutkového stavu [srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 9. 9. 2020, č. j. 6 Afs 176/2019-31, body 20 až 24, a ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 89/2022-24, č. 4344/2022 Sb. NSS]. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
14. Při jednání, z něhož se žalovaná omluvila bez výslovné žádosti o odročení jednání, setrval žalobce, resp. jeho zástupce na dosavadním stanovisku a shrnul podstatu žalobních bodů s důrazem na obtížnou situaci, v níž se žalobce v důsledku zaměstnavatelem zrušeného pracovního poměru ve zkušební době ocitl. Dokazování soud neprováděl, neboť si vystačil s obsahem správního spisu, z něhož vychází (viz rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

Posouzení věci soudem

15. V dané věci bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, podle kterého: *„[p]olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států,*

až na 5 let, pobývá-li cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.“

16. Předně soud konstatuje, že mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně. Žalobce nijak nezpochybňuje závěr správních orgánů, že v období od 16. 6. 2023 do 15. 12. 2023 nedisponoval žádným platným pobytovým oprávněním, na jehož základě by byl žalobcův pobyt legálním. Soud proto tyto závěry nepřezkoumával a při přezkumu napadeného rozhodnutí z nich vycházel.
17. Žalobce primárně namítá nepřiměřenost vydaných správních rozhodnutí. Nadto je dle žalobce napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, protože se s uplatněnými námitkami nevypořádalo dostatečně.
18. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *„[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“*
19. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *„[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“*
20. Nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů se ve své judikatuře opakovaně zabýval NSS [srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, a ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64; ty se sice zabývaly především posuzováním (ne)přezkoumatelnosti rozsudku, lze z nich však vycházet i v případě (ne)přezkoumatelnosti správního rozhodnutí, neboť je ovládají stejné principy (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Afs 24/2005-44)]. Z vyslovených závěrů přitom vyplývá, že rozhodnutí správního orgánu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud není zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu správní orgán považoval námitky za liché či mylné, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci uvedenou v odvolání či proč podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu.
21. O nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná rovněž tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. též rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Naopak, pokud se správní orgán podstatou námitky řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky, o nepřezkoumatelnost rozhodnutí se nejedná. Správní orgány a soudy zároveň nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí; takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, nebo ze dne

27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).

22. Soud uvádí, že napadené rozhodnutí shrnuté požadavky splňuje. Žalovaná neopomněla žádnou odvolací námitku, přičemž srozumitelně a dostatečně rozvedla, na základě jakých úvah dospěla k nedůvodnosti odvolání. Žalovaná konkrétně reagovala na podstatu odvolací (a nyní i žalobní) argumentace týkající se komplikovaného postavení žalobce v důsledku zrušení jeho pracovního poměru před vydáním zaměstnanecké karty (viz stranu 6 napadeného rozhodnutí). Žalovaná vysvětlila, proč má za to, že se žalobce mohl neoprávněnému pobytu na území ČR vyhnout, resp. že měl příležitost nastalou situaci vyřešit s ministerstvem. Jelikož tak ale neučinil, žalovaná danou námitku nevyhodnotila jako důvod pro upuštění od správního vyhoštění. Žalovaná se rovněž v míře odpovídající vznesené odvolací námitce zabývala dopadem správního vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce, případně jeho ekonomických poměrů (viz strany 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Napadené rozhodnutí proto není nepřezkoumatelné.
23. Soud dále předesílá, že se žalobce v žalobě fakticky omezil na rekapitulaci odvolacích námitek, aniž by konkrétně polemizoval se závěry žalované. Smyslem soudního přezkumu však není stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi jeho názorem a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).
24. Žalovaná přitom při věcném posouzení nijak nepochybila. V případě žalobce totiž neexistovaly okolnosti, pro které by bylo nutné považovat dopady napadeného rozhodnutí za nepřiměřené.
25. V první řadě soud pokládá za vhodné uvést, že nerozporuje poměrně spleť postup, který musí cizinec (žadatel o vydání povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty) podstoupit, pokud mu před vydáním průkazu o povolení k pobytu podle § 169t odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců zaměstnavatel zruší pracovní poměr ve zkušební době, jak jej přibližuje žalobce v žalobě. Na druhou stranu ale ze skutkových zjištění v nyní projednávané věci plyne, že žalobce nevyvinul ani elementární snahu, aby se nastalou situací pokusil vyřešit včas, tj. v době, kdy mu svědčilo vízum k pobytu za účelem převzetí pobytového oprávnění.
26. Ze správního spisu se podává, že žalobce se po příjezdu do ČR dostavil k ministerstvu dne 5. 12. 2022 k pořízení nezbytných údajů pro vydání (výrobu) průkazu o povolení k pobytu. Zároveň byl žalobce vyzván, aby se dne 19. 12. 2022 dostavil k převzetí daného průkazu, a též upozorněn na následky nepřevzetí průkazu, tj. zastavení řízení o jeho žádosti. Podle § 44 odst. 3 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen se ve lhůtě stanovené ministerstvem, nejpozději do 60 dnů ode dne pořízení biometrických údajů, dostavit na ministerstvo k převzetí průkazu o povolení k pobytu. Žalobce se však na ministerstvo ve stanovené lhůtě a ani poté do 3. 2. 2023, kdy končila 60denní lhůta, nedostavil. Žalobce ministerstvu ani nesdělil žádné důvody na jeho vůli nezávislé, které by mu v převzetí průkazu bránily. Ministerstvo proto řízení o žalobcově žádosti o vydání zaměstnanecké karty zastavilo usnesením ze dne 6. 3. 2023.
27. Ze sdělení úřadu práce ze dne 25. 12. 2022 pak soud zjistil, že pracovní poměr žalobce byl ukončen ke dni 15. 12. 2022, tj. skutečně před dnem stanoveným k převzetí průkazu o povolení k pobytu. V takovém případě se však soud pozastavuje nad tím, proč žalobce

ministerstvo žádným způsobem nekontaktoval a nesnažil se získat informace, jak má dále postupovat. Přinejmenším se žalobce mohl ve stanoveném termínu na ministerstvo dostavit a nastalou situaci řešit. Žalobce namítá, že toho nebyl schopen pro neznalost českého jazyka a složitost právní úpravy. Tomu však soud nemůže přisvědčit, neboť žalobci muselo být i bez hlubší znalosti zákona o pobytu cizinců zřejmé, že se nebude moci spoléhat na vydání zaměstnanecké karty, která měla být vázána na zaměstnání žalobce u zaměstnavatele, který ale pracovní poměr zrušil ve zkušební době. Nadto byl ministerstvem poučen o tom, že v případě nepřevzetí průkazu o povolení k pobytu bude řízení zastaveno. I po žalobci jakožto cizinci, který se krátce po příletu na území ČR nemusí perfektně orientovat v místních poměrech, lze požadovat, aby za těchto okolností projevil snahu situaci řešit s místními správními orgány.

28. V žalobě žalobce poukazuje na to, že požádat o povolení změny obsahu podání podle § 41 odst. 8 správního řádu představuje časově náročný a komplikovaný proces. Současně ale netvrdí, že by se o postup dle uvedeného ustanovení alespoň pokusil. Z ničeho nevyplývá, že by takovou žádost podal, a tedy se prokazatelně snažil předejít nelegálnímu pobytu na území ČR. Správní orgány by se přitom podáním takové žádosti musely zabývat a posoudit, zdali lze změnu obsahu podání, tj. žádosti o vydání zaměstnanecké karty, povolit.
29. Zdejší soud v usnesení ze dne 24. 5. 2024, č. j. 48 A 10/2023-41, dovodil, že vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí zaměstnanecké karty je platné do dne nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Vízum podle § 30 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je totiž typem víza k pobytu nad 90 dnů (zákonodárce je tak nazval a zároveň jeho úpravu zařadil do hlavy III, dílu 4, oddílu 1 zákona o pobytu cizinců nazvaného „vízum k pobytu nad 90 dnů“). Z toho důvodu i na tento typ víza dopadá § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle něhož platnost takového víza trvá i po uplynutí doby jeho platnosti (v tomto případě 60 dnů ode dne vstupu cizince na území), a to do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.
30. Nicméně, i pokud by se § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců na držitele víza podle § 30 odst. 4 tohoto zákona nevztahoval, bylo by k témuž závěru třeba dojít výkladem věty třetí tohoto ustanovení. Průtahy na straně správního orgánu totiž podle soudu představují skutečnost na vůli cizince nezávislou, která mu objektivně brání v převzetí oprávnění k pobytu. Ostatně, jedná-li se o vízum za účelem převzetí oprávnění k pobytu, měla by jeho platnost v zásadě trvat, dokud není řízení o žádosti pravomocně ukončeno, což se zpravidla stane tím, že cizinec převezme oprávnění k pobytu (nebo může být jeho žádost pravomocně zamítnuta).
31. Soud se s těmito závěry plně ztotožňuje. Žalobce neuvedl žádné konkrétní důvody, pro které žádost podle § 41 odst. 8 správního řádu podat nemohl (např. nedokládá, že by nemohl najít žádnou pracovní pozici evidovanou v seznamu volných pracovních míst na úřadu práce). Do rozhodnutí o žádosti by vzhledem k výše uvedenému výkladu ani nemohla uplynout doba platnosti víza za účelem převzetí zaměstnanecké karty. Samozřejmě platí, že žádosti by nemuselo být vyhověno pro nesplnění podmínek. Nicméně by tato okolnost svědčila alespoň o tom, že žalobce projevil zájem na vyřešení oprávněného pobytu na území ČR. Žalobce ale takto nepostupoval. Naopak aktivněji začal vystupovat až po vydání usnesení o zastavení řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty ze dne 6. 3. 2023, neboť dne 17. 3. 2023 zmocnil právního zástupce k zastupování v daném řízení. Soud proto souhlasí s žalovanou, že žalobce měl dostatek času, aby nastalou situaci řešil. Jestliže tak neučinil, nelze mít za to, že by jeho následný neoprávněný pobyt na území ČR byl vyvolán zcela nezávisle na jeho vůli, resp. že jej žalobce nemohl ovlivnit. Proto soud ve shodě se

správními orgány nespátřuje v této skutečnosti okolnost, která by předznamenala nepřiměřenost uloženého správního vyhoštění.

32. Soud nemá napadené rozhodnutí za nepřiměřené ani z jiných důvodů.
33. Předně zdůrazňuje, že není vadou, pokud se správní orgán nevyjádří ke každému kritériu uvedenému v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jestliže v řízení nebyla zjištěna okolnost, která by byla pro jeho hodnocení podstatná (viz rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34, a dále např. rozsudky NSS ze dne 26. 10. 2017, č. j. 2 Azs 305/2017-30, ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Azs 242/2020-47, ze dne 12. 5. 2022, č. j. 10 Azs 107/2022-35, ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020-30). Žalobce nemůže po správních orgánech požadovat, aby výlučně z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatrovaly důkazy, které by mohly svědčit v jeho prospěch, tedy i ty, které by se mohly týkat nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života, případně ekonomických poměrů (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21).
34. V otázce dopadů správního vyhoštění do soukromého a rodinného života na žádné takové okolnosti žalobce správní orgány neupozornil. Ty ani nevyplývaly ze shromážděných podkladů. Žalovaná proto správně uzavřela, že lze předpokládat, že žádné rodinné, sociální či ekonomické vazby žalobce na území ČR neexistují. Vzhledem k věku, zdravotnímu stavu a krátké době od příjezdu do ČR pak žalobci nic nebránilo v tom, aby se do země původu navrátil.
35. Poukazuje-li žalobce především na ekonomické dopady správního vyhoštění, činí tak ve velmi obecné rovině. Soud nikterak nezpochybňuje, že žalobce musel vynaložit finanční prostředky v souvislosti s podáním žádosti o vydání zaměstnanecké karty a přicestováním na území ČR. Nicméně žalobce správním orgánům nesdělil, jaké jsou jeho celkové ekonomické poměry, kolik například činila výše jeho výdělku v zemi původu, jaké měl úspory apod. Žalovaná proto nepochybila, pokud argumentovala tím, že zásah do života žalobce v ekonomické rovině je zákonem předpokládaný důsledek protiprávního jednání, tj. neoprávněného pobytu na území ČR. Žalobce totiž žalované neposkytl podrobnější informace, jež by měla brát v potaz. Pouhý odkaz na náklady související s cestou do ČR bez dalších souvislostí a jejich zasazení do ekonomických poměrů žalobce nemohl postačovat k tomu, aby žalovaná posoudila správní vyhoštění jako nepřiměřené.
36. Tím se případ žalobce odlišuje od věci řešené zdejší soudem v rozsudku ze dne 20. 12. 2023, č. j. 48 A 8/2023-51. Z jeho bodu 20 plyne, že tamní žalobkyně dokladovala náklady spojené se získáním pobytového oprávnění a cestou do ČR ve výši 56 400 Kč (letenky, zdravotní pojištění, poplatky agentury za zprostředkování zaměstnání a kurz českého jazyka) a uvedla, že náklady na ubytování v ČR činily 4 960 Kč měsíčně. Celkové náklady vyčíslila na 85 000 Kč. Současně správním orgánům sdělovala, že její výdělek v zemi původu měl činit v přepočtu 3 800 Kč. Tedy na rozdíl od žalobce nesetřvala jen na obecných a ničím nepodložených tvrzeních, ale správním orgánům poskytla konkrétní a relevantní informace, s nimiž se měly vypořádat.
37. Žalobce naopak v prvním vyjádření ze dne 11. 1. 2024 zásahem do ekonomických poměrů vůbec neargumentoval. Ve vyjádření k podkladům pro vydání prvostupňového rozhodnutí jednak obecně žádal správní orgán I. stupně, aby přihlédl k dopadům správního vyhoštění do soukromého a rodinného života, a jednak se v jiné části podání opět bez jakéhokoli doložení zmínil o nemalých prostředcích, které musel vynaložit k získání pobytového oprávnění a přicestování na území ČR. V odvolání pak žalobce argumentoval obdobně jako

v žalobě.

38. Žalobce tedy v průběhu celého správního řízení setrval na obecných tvrzeních, která ničím neprokazoval. Žalovaná se proto ani nemohla s takovouto argumentací podrobněji vypořádávat. Z toho důvodu je nerozhodné, že v nynější věci bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a ve věci sp. zn. 48 A 8/2023 soud přezkoumával rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Je předně na žalobci, aby správní orgány seznámil s rozhodnými skutečnostmi, které mají vzít při svém rozhodování o přiměřenosti ukládaného opatření v potaz, ať už jde o povinnost opustit území či správní vyhoštění. Nadto v této věci žalovaná přihlížela i k podstatě odvolací argumentace a se všemi námitkami se řádně vypořádala. Naopak v řízení vedeném pod sp. zn. 48 A 8/2023 soud žalované vytkl i to, že se podstatnými námitkami žalobkyně nezabývala.
39. Žalobce je nadto zdravý a v produktivním věku, pročez lze předpokládat, že prostředky pro svou obživu může získávat prací i v zemi původu. Dle mínění soudu žalobce ani nemá nízkou kvalifikaci, jak tvrdí v žalobě, protože ve správním spisu je založen diplom prokazující absolvování střední odborné školy v odborném programu „počítačová technika a informatika“ a odbornou způsobilostí „softwarová informatika“. Vzhledem k dosaženému vzdělání by proto žalobce měl být uplatnitelný na trhu práce i v zemi původu. Navíc podle judikatury ani zhoršené ekonomické poměry po návratu nemohou samy o sobě vést k závěru o nepřiměřenosti správního vyhoštění (srov. např. rozsudek NSS ze dne 8. 6. 2019 č. j. 2 Azs 79/2016-39, v bod 11).
40. O nepřiměřenosti správního vyhoštění nelze usuzovat ani ze souhrnu okolností, které k vydání napadeného rozhodnutí vedly. Jak soud výše vysvětlil, žalovaná se řádně zabývala podstatou odvolací argumentace, tedy tím, že žalobcův pracovní poměr byl zrušen ve zkušební době, pročez si nemohl převzít zaměstnaneckou kartu. Je třeba podotknout, že byť se zákon o pobytu cizinců může v tomto ohledu zdát jako přísný, je primárně na cizinci, který o pobytové oprávnění žádá, aby se seznámil se všemi podmínkami, za nichž mu může být povolení k pobytu vydáno. Vědom si musí být i případných rizik, která s tím jsou spojena. Nadto žalovaná přiléhavě poukázala na to, že žalobce se včas nesnažil pobyt na území ČR řešit. Vezme-li soud v úvahu pasivitu žalobce a jeho blíže nespecifikovaná tvrzení o dopadech do ekonomických poměrů, případná ekonomická ztráta související s již vynaloženými náklady na vycestování do ČR nemůže být překážkou pro uložení správního vyhoštění.
41. Žalovaná se přesvědčivě vypořádala i s námitkou, že není vůbec jisté, zda se žalobci případně podaří opětovně požádat o pobytové oprávnění v ČR, a to vzhledem ke kvótám stanoveným v nařízení vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu.
42. Žalovaná nejprve argumentovala souladností omezení počtu žádostí o pobytová oprávnění se Smlouvou o fungování Evropské unie, načež zejména zdůraznila, že bylo zcela na vlastním rozhodnutí žalobce, jak se zachová, pokud věděl, že zaměstnavatel zrušil pracovní poměr ve zkušební době, a přes poučení o následcích se na výzvu dne 19. 12. 2022 nedostavil na ministerstvo. Žalobce naopak vyčkával ještě přibližně půl roku poté, co obdržel usnesení ministerstva o zastavení řízení ve věci žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Žalobce mohl vycestovat v době, kdy mu nehrozily žádné následky. Limit pro počet podaných žádostí o pobytové oprávnění proto nemá žádný vliv. Soud se s takovým posouzením ztotožňuje. O

nepriměřenosti správního vyhoštění nevypovídá skutečnost, že se žalobce bude muset řídit stejnými pravidly jako ostatní žadatelé, bude-li mít zájem žádat o pobytové oprávnění na území ČR v budoucnu. Nelze zapomínat, že uložené správní vyhoštění je ukládáno pro neoprávněný pobyt žalobce na území ČR. Žalobce nemusel mít podíl na zrušení pracovního poměru ve zkušební době, lze po něm však žádat, aby následně k věci přistoupil aktivně, zajímal se o pobytový status a snažil se situaci vyřešit. Žalobce oproti tomu přibližně půl roku pobýval na území ČR nelegálně a nic v dané věci nečinil. Pokud bude muset při opětovném podání žádosti respektovat limit pro jejich celkový počet, nejedná se proto o nepřiměřeně přísný důsledek.

43. Žalobce dále uvádí, že na území ČR přicestoval na základě řádně podané a povolené žádosti o pobytové oprávnění, nedopustil se žádného závažného trestněprávního jednání a svou situaci přišel ke správnímu orgánu řešit dobrovolně, přičemž do této situace se dostal bez vlastního zavinění. Žalovaná všechny tyto skutečnosti zohlednila na straně 9 napadeného rozhodnutí a dále i při stanovení doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území. I v tomto případě nemá soud žalované co vytknout.
44. Není sporné, že žalobce podmínky pro vydání zaměstnanecké karty nesplnil, byť se tak stalo v důsledku zrušení pracovního poměru před jejím vydáním. Rovněž žalobce nezpochybňuje, že následně na území pobýval neoprávněně, přičemž dostatečně nevysvětlil, proč neřešil svou situaci dříve. Soud proto souhlasí s žalovanou, že na základě pasivity lze usuzovat na žalobcův vztah k dodržování právního řádu ČR. Proto nelze neoprávněný pobyt na území ČR obhajovat dřívějším podáním a povolením žádosti o pobytové oprávnění. Žalovaná má rovněž pravdu, že k uložení správního vyhoštění není třeba, aby se cizinec dopustil závažného trestněprávního jednání. Žalobci bylo uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, tedy pro pobývání na území ČR bez platného pobytového titulu, ač k tomu nebyl oprávněn. Není rozhodné, zda se ze strany žalobce jednalo o úmyslné jednání.
45. V posledku soud dodává, že žalobce se sice dostavil ke správnímu orgánu I. stupně dobrovolně, ale až po půlročním nelegálním pobytu na území ČR. Vzhledem ke všemu výše uvedenému nebylo namístě, aby správní orgány řízení překvalifikovaly na řízení o povinnosti opustit území. V podrobnostech soud odkazuje na napadené rozhodnutí.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

46. Jelikož nejsou uplatněné námitky důvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i z úřední povinnosti, žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
47. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. září 2024

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.

soudkyně